

ФИО: Борисова Марианна Владимировна – логопед

МБДОУ «ЦРР-д/с №7 «Солнышко»

Сунтар/Сунтарский;

Методическое пособие: «Дорџоон дуола»

«Дорџоон дуола»

«Дорџоон дуола» оонньууга 5 саастарыттан саџалаан 1 – 5 оџо оонньуур. Бу оонньуу хартыыналарын лексической темаларынан уларытыахха сеп.

Сыала: Оџо дорџоону араара истэрин чинэтии, дорџооннору чуолкайдык сангарарын үөрэтии, дорџоон сурукка буукубанан бэлиэтэнэрин өйдөтүү, толкуйдуур дьоџурун сайыннарыы, оонньуу көмөтүнэн тылын саппааһын байытыы.

Соруктара:

Үөрэтэр:

- тылы чуолкайдык сангарарга үөрэтии, дорџоону арааран истии;
- тылы сүһүөххэ сөпкө араарыы;
- араас ахсааннаах дорџоонноох тыллары фишканан бэлиэтииргэ үөрэтии;
- дорџоон сурукка буукубанан бэлиэтэнэрин үөрэтии.

Сайыннараp:

- ситимнээх сананы сайыннарыы, тыл саппааһын байытыы;
- толкуйдуур дьоџурун сайыннарыы;
- илии бытархай быччыннарын хамсанар сатабылларын эрчийии (сайыннарыы).

Иитэр:

- бэйэтин көбүлээһининэн, санаатынан этинэ үөрэнэригэр иитии;
- бэйэ – бэйэџэ убаастабыллаах сыһыаны иитии.

Туттуллар тэриллэр:

1. Хартыына, тыл, дорџоон угарга аналлаах планшет. Анал планшет улахан сизбигэр ламинаттамыт ойуур кыыллара, предмиэттэр ойуулара (14 см*17 см) угуллар (ойуулары лексической теманнан уларытыахха сөп), иккис сизбигэр – ойуу аата, үһүс сизбигэр – тыл сүһүөххэ арахсыбыта (тыл дорџоонунан ырытыллыбыта), төрдүс сизбигэр – тыл дорџоонунан ырытыллыбыта (этии схемалара) угуллар.
2. Араас уһуннаах түмүгэ суох былалар (4 көрүнгнээх).

3. Фетртан анал планшет (20 см*30 см). Планшет сирэйигэр мастан оноһуллубут доржооннор (аһаҥас доржоон, уһун аһаҥас доржоон, бүтэй ньиргизэрэ суох доржоон, бүтэй ньиргизэрдээх доржоон, хоһуласпыт бүтэй доржооннор, дифтонг) килиэйдэнэн, тигиллэн сылдыаллар; маркерынан буукуба суруйар анал миэстэлээх; тыл эбэтэр ойуу угарга анал сизэптээх.
4. Сотордоох фломастер (маркер).
5. Лексической темаҥа сөп түбэхэр тыллар.
6. Лексической темаҥа сөп түбэхэр тыллар сүһүөххэ арахсыбыттара (бу ордук бэлэмнэнии бөлөх оҕолоругар сөп түбэхэр).
7. Доржооннор фишкалара.
8. Бизэс оҕо оонньууругар фетртан анал планшет сизэбигэр икки доржооннох тыл эбэтэр ойуу угуллуон сөп. Холобур: ат, от, аат, үүт, ас, уос, ис, иис, үөт, иэс, уот, уол, уос, уон о.д.а.
9. Үс оҕо оонньууругар фетртан анал планшет сизэбигэр үс доржооннох тыл эбэтэр ойуу угуллуон сөп. Холобур: мас, маас, сап, лиис, илии, бизэс, туос, муос, буор, суор, туой, хаас о.д.а.

Оонньуу хаамыыта:

Оонньууга 1 – 5 оҕо оонньуон сөп. Оҕо анал планшекка угуллубут уруһуйу (фетртан анал планшет сизэбигэр баар уруһуйу) көрөр, аатын аттыыр. Көрүн аайы соруудахтара уустугуран иһэллэр.

1 көрүн:

1. Ойууну көрөн аатын ааттаа.
2. Тылы сүһүөххэ араар.
3. Тыл хас доржооннообун быһаар.
4. Тылы доржоонунан ырыт.
5. Бастакы (бүтэһик) доржоонун быһаар.

2 көрүн (Оонньуу тутулун уларытан биэри):

1. Ойууну көрөн аатын ааттаа.

2. Тылы сүһүөххэ араар.
3. Тыл хас дорҕооннообун быһаар.
4. Тылы дорҕоонунан ырыт.
5. Бастакы (бүтэһик) дорҕоонун быһаар.
6. Анал планшекка түмүгэ суох быаларынан бэлиэтээ.

3 көрүҥ (Оонньуу тутулун уларытан биэри):

1. Ойууну көрөн аатын ааттаа.
2. Тылы сүһүөххэ араар.
3. Тыл хас дорҕооннообун быһаар.
4. Тылы дорҕоонунан ырыт.
5. Бастакы (бүтэһик) дорҕоонун быһаар.
6. Анал планшекка түмүгэ суох быаларынан бэлиэтээ.
7. Анал планшекка дорҕоону сурукка буукубанан бэлиэтээ.

4 көрүҥ (Оонньуу тутулун уларытан биэри) 2 (3) дорҕоонтон турар тылы (ойууну) сиэптэн хостуур:

1. Ойууну көрөн аатын ааттаа.
2. Тылы сүһүөххэ араар.
3. Тыл хас дорҕооннообун быһаар.
4. Тылы дорҕоонунан ырыт.
5. Бастакы (иккис, бүтэһик) дорҕоонун быһаар.
6. Анал планшекка түмүгэ суох быаннан бэлиэтээ.
7. Анал планшекка дорҕооннору сурукка буукубанан бэлиэтээ.

5 көрүҥ (Оонньуу тутулун уларытан биэри):

1. Ойууну көрөн аатын ааттаа.
2. Тылы сүһүөххэ араар.
3. Тыл хас дорҕооннообун быһаар.
4. Тылы дорҕоонунан ырыт.

5. Бастакы (иккис, бүтэһик) дорѳоонун быһаар.
6. Анал планшекка түмүгэ суох быаннан бэлиэтээ.
7. Анал планшекка дорѳооннору сурукка буукубанан бэлиэтээ.
8. 2 (3, 4, 5) тыллаах этиитэ толкуйдаа.

6 көрүң (Оонньуу тутулун уларытан биэри):

1. Ойууну көрөн аатын ааттаа.
2. Тылы сүһүөххэ араар.
3. Тыл хас дорѳооннообун быһаар.
4. Тылы дорѳоонунан ырыт.
5. Бастакы (иккис, бүтэһик) дорѳоонун быһаар.
6. Анал планшекка түмүгэ суох быаннан бэлиэтээ.
7. Анал планшекка дорѳооннору сурукка буукубанан бэлиэтээ.
8. Кылгас кэпсээни ай (тугунан аьыырын, ханна олорорун, туохха туһаналларын).

Бу оонньууну араас хайысхалаахтык туһаныхха сөп.

2-3 дорѳоонноох тыллары (ойуулары) доруобуйатыгар хааччахтаах оѳолорго туһаныхха сөп.

«Дорбоон дуола»

